

Čistící stanice musí mít svou kvalitu

I Pavel Mohrmann

Praha hostila před časem zasedání Evropské asociace čistících stanic, kde se rovněž slavilo výročí vzniku té české. Do hotelu Hoffmeister se sjeli zástupci všech 17 asociací z celé Evropy a bylo o čem jednat.

Cesty je třeba sladit

Evropská zastřešující organizace vznikla proto, že především asociace ze západní Evropy mají jiné myšlenkové směry. Západní země řeší trochu jiné problémy, než řešíme třeba my, Poláci nebo třeba Bulhaři. A toto setkání je o tom, abychom si myšlenky v rámci možností ujednotili a nastavili nějaký hlavní směr.

Důvod vzniku asociací

Na konci 90. let minulého století se velké evropské chemické firmy roz-

hodly pro nějaký jednotný systém, který bude kontrolovat kvalitu přepravy jejich zboží. To znamená převážně chemických látek. Potřebovala být záruka, že cisterna, která jede pro jejich zboží nebo zboží veze, je vyčištěná. Tyto podniky chtěly zaručit tento fakt, aby předešly problémům a mít záruku, že produkty, které vyrábí nebo k výrobě nakupují, nebudou kontaminovány nečistotami z cisteren.

Čistící stanice jsou místem, kde se dodržují nějaké předem nastavené standardy čištění, bezpečnost práce a mají zodpovědnost k životnímu

Dokument chránící výrobce před kontaminací převáženého materiálu musí být sám chráněn

prostředí. Tato základní potřeba byla tou hybnou silou, kdy se o tom začalo mluvit na evropské úrovni.

Důležitý dokument

Na základě těchto rozhovorů vznikl systém kvality a bezpečnosti

SQAS, který musí dnes implementovat všichni členové napříč celou Evropou. Všichni tito členové, kteří mají SQAS a jsou začleněni pod svou národní asociaci, mohou po vyčištění vytisknout ECD, což je specifický dokument, který platí v celé Evropě. Z něho může vyčíst odběratel přepravované látky vše, co potřebuje vědět. Dokument obsahuje informace o nákladu, který byl převážen před tím, než bylo naloženo jeho zboží, jakým způsobem byla cisterna čištěna, kdy a kým byla čištěna a další potřebné informace.

V posledních letech se již bez tohoto dokumentu přepravci neobejdou. Pokud není, žádná solidní firma svůj produkt nenaloží, nebo naopak nevyloží.

Ochrana

Tento fakt má ale i své stinné stránky. Nutnost mít dokument z certifikované čistící stanice vede k jeho padělání. Jednoduchým ofocením a přepsáním jména na dokumentu počínaje, sofistikovanou metodou padělání konče. Tvůrcům nezbylo než reagovat.

Dokument existuje ve čtyřech mutacích. Jeden bílý originál, který zůstává firmě, a pak různé barevné obměny, které se předávají dopravci, majiteli areálu nebo na místě, kde se znovu nakládá. Toto ale nebylo ještě dostatečnou ochranou před paděláním, a tak v loňském roce vznikl chráněný dokument, který platí po celé Evropě. Ochranných prvků je tam hned několik.

Firmy, které nakládají, jsou velmi dobře informovány o těchto ochranných prvcích a jsou schopné padělky lépe a hlavně včas rozeznat.

Informace z dokumentu ECD jsou pro firmy velmi důležité. Nejde totiž jen o vyčištění samotné cisterny. Čisté musí být vše, s čím se nakládá látka setká. Vyčištěny dle pravidel a charakteru převážené látky musí být i veškeré příruby a nástavby, které cisterna k vyskladnění používá.

V dokumentu ECD je vidět, co všechno bylo čištěno, jaký byl poslední vložený produkt a jak a čím byla cisterna čištěna. Nejde jen o to, jestli byla cisterna čištěna jako jeden

celek, ale také jaká konkrétní komora byla čištěna a zda byly vyčištěny všechny příruby, hadice.

Informace jsou důležité

Chemické firmy se tímto dokumentem chrání před tím, aby dodaly zákazníkovi kontaminované zboží. V západní Evropě je tento systém využíván ve většině případů, v ČR a na Slovensku to bohužel platí jen u několika málo společností.

„Chceme pracovat na tom, aby tento dokument vyžadovaly všechny firmy. Dá se v něm dohledat, kde mohl nastat problém a co ho mohlo způsobit,” říká ředitel České asociace čistících stanic, Jan Pinka a dodává: „V rámci ČR a Slovenska máme 13 čistících stanic. My jsme sice česká asociace, ale v roce 2009 jsme požádali o regionální rozšíření na Slovensko. V rámci SQAS nemusí mít menší země vlastní asociaci. Dánsko, Norsko a Švédsko jsou sdruženi do jedné asociace, podobně to má Rakousko se Slovinskem.”

Krom chemie jde i o potraviny

V České republice jsou čistící stanice především v regionech s chemickým průmyslem. Jižní část republiky a také oblasti za hranicemi tohoto regionu na německé straně jsou bez čistíček. Je to tím, že v těchto oblastech chybí chemický průmysl. Přesto bude výstavba čistících stanic v budoucnu nutná. Kromě chemického průmyslu si přepravu látek v cisternách vyžaduje kromě chemiků i potravinářský průmysl.

Jedná se především o páru a pitnou vodu.

Mnoho čistících stanic je v areálech bez pitné vody a cisterna určená pro přepravu potravin musí být na konci čistícího procesu nutně propláchnuta pitnou vodou.

„Pitná voda je a bude velký problém čistíček, které jsou navázány na chemické areály. Prostě tam není a v budoucnosti tento fakt bude

Cisternu lze vyčistit už za 50 eur. Cena se ale může vyšplhat až na 500 eur.

vyžadovat další nezanedbatelné investice,” zamýšlí se David Pinka.

Čistící stanice jako taková je klasický komerční podnikatelský subjekt založený za účelem zisku. Počáteční investice závisí na rozhodnutí, kolik bude mít „stání”, jaké látky investor zamýšlí čistit a jaký bude průtok vody. Řádově se ale vstupní investice bude pohybovat na 30 miliozech korun a může se vyšplhat až na stovku milionů.

Kam se zbytkem?

Vznik čistících stanic je historicky záležitostí především chemiček a dopravních společností, které měly více nákladních aut a neměly je v minulosti jak a kde čistit. Čističky tady ale byly již dříve. Nečistila se ale nákladní auta, nýbrž železniční cisterny. Podobné čističky byly prakticky v každé chemičce v ČR.

Odpadní voda, která zbyde po umytí cisterny, se samozřejmě nemůže pustit do veřejné kanalizace. Standardně odchází do místní kanalizace, která odpadní tekutiny přivede do zásobníku a separátoru, kde se oddělují těžké a lehké podíly. Ty lehké pak putují do zásobníků olejů a dále k recyklaci nebo do spalovny. Dnes jsou to obchodovatelné komodity, a tak se lehké podíly uplatní na trhu. Těžké podíly jsou problém. Ty se dají využít pouze energeticky. Jedná se o mazuty, dehty a těžké ropné oleje. A to je při odstraňování nákladovou položkou.